

Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας

Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου

Τόμοι Α'-Β'

Έκδοση Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης.
Ρέθυμνο 2002

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Γεώργιος Κρασανάκης, Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε., Κοσμήτορας της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Βαθύς ο περί ψυχής λόγος": Διεπιστημονική ερμηνεία της έννοιας της ψυχής*, σελ. 29-40.

ΟΜΙΛΙΕΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Peter Bryant, Καθηγητής Πανεπιστημίου Οξφόρδης: *"Linguistic precursors of learning to read"*, σελ. 41-53.

Χρήστος Θεοφιλίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου - **Μαρία Μελετίου**, Εκπαιδευτικός: *"Γνωρίσματα της αποτελεσματικής νηπιαγωγού II: επιβεβαίωση και επέκταση"*, σελ. 54-70.

Laurie Makin, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Newcastle Αυστραλίας: *"Literacy prior to school entry: factors for consideration"*, σελ. 71-78.

Maria Eugenia Nabuco, Ψυχολόγος: *"A modest psychoanalytical contribution to the question of young children's education"*, σελ. 79-85.

Terezinha Nunes, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Oxford Brooks: *"What mathematics can young children learn?"*, σελ. 86-91.

Eric Plaisance, Καθηγητής Πανεπιστημίου René Descartes - Paris V, France: *"The integration of disabled children in ordinary schools in France: a new challenge"*, σελ. 92-99.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ

Αθανάσιος Αϊδίνης, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Π.Θ.: *"Απόκτηση της αναγνωστικής ικανότητας από παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας: αναπτυξιακές προσεγγίσεις"*, σελ. 103-112.

Δημήτριος Αναστασίου, Σχολικός Ψυχολόγος: *"Αξιολόγηση της επαφής με το γραπτό λόγο"*, σελ. 113-121.

Ζωή Γαβριλίδου, Λέκτορας Π.Τ.Ν. του Δημοκρίτειου Π.Θ.: *"Αρχές και στάδια φωνητικής συνειδητοποίησης και διόρθωσης κατά την προσχολική ηλικία"*, σελ. 122-128.

Ζωή Γαβριλίδου, Λέκτορας - **Μορφούλα Αλαμανή**, Νηπιαγωγός: *"Η αναγνώριση παγιωμένων εκφράσεων από παιδιά προσχολικής ηλικίας: πιλοτική μελέτη"*, σελ. 129-135.

Μαρία Θεοδωρακάκου, Νηπιαγωγός: *"Η ανάπτυξη δεξιοτήτων γραφής και ανάγνωσης στην προσχολική ηλικία: μελέτη περίπτωσης"*, σελ. 136-145.

Στέλλα Κουτσοσυράκη, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Αναγνωστικές γνώσεις και εμπειρίες παιδιών πρώτης σχολικής ηλικίας"*, σελ. 146-158.

Ελένη Ματτή-Ζήση, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **Μαρία Ζαφειροπούλου**, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: *"Εφαρμογή και αξιολόγηση προγράμματος γνωστικής καθοδήγησης σε παιδιά νηπιαγωγείου"*, σελ. 159-164.

Ζωή Μουρούτη-Γκενάκου, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Γλωσσική καλλιέργεια του μικρού παιδιού και λαϊκή παράδοση"*, σελ. 165-178.

Παναγιώτα Παπούλια-Τζελέπη, Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών - **Παναγιώτα Βλάχου**, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών - **Ανατολή Μακαρόνα**, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών: "*Η εννοιολογική της πρότασης από παιδιά της προσχολικής ηλικίας: σχέση προτάσεων, λέξεων, γραφισμών*", σελ. 179-186.

Νεκτάριος Στελλάκης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Πατρών: "*Η εκμάθηση της γραφής του ονόματος ως κομβικό σημείο στην πορεία ανάδυσης του γραμματισμού*", σελ. 187-191.

Μαρία Σφυρόερα, Λέκτορας Π.Τ.Ν. του Δημοκρίτειου Π.Θ. - **Δέσποινα Χαραλαμπίδου**, Λέκτορας Π.Τ.Ν. του Δημοκρίτειου Π.Θ.: "*Αναγνώριση λογότυπων από παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας και εκμάθηση της ανάγνωσης*", σελ. 192-200.

Ευφημία Τάφα, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "*Ανάγνωση και γραφή στην προσχολική εκπαίδευση: οι απόψεις των παιδαγωγών της προσχολικής ηλικίας για το νέο Πρόγραμμα*", σελ. 201-215.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΓΝΩΣΤΙΚΗ - ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ

1. Γνωστική Ανάπτυξη

Ειρήνη Αμανάκη, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "*Η ανάπτυξη της αυτοεικόνας*", σελ. 219-227.

Δέσποινα Δεσλή, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Ν. του Δημοκρίτειου Π.Θ.: "*Από την ένωση εκατακτών ποσοτήτων στην ένωση εντακτών ποσοτήτων: αντιλήψεις και δυσκολίες των παιδιών*", σελ. 228-235.

Δόμνα Κακανά, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **Φωτεινή Μπονώτη**, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: "*Συσχέτιση της εκπαιδευτικής σχέσης με την απεικονιστική τεχνολογία των νηπίων*", σελ. 236-241.

Φωτεινή Μπονώτη, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **Παναγιώτα Μεταλλίδου**, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **Ελένη Μποτούρογλου**, Δασκάλα: "*Η σχέση μεταγνωστικών εμπειριών και σχεδιαστικής επίδοσης στα νήπια*", σελ. 242-248.

Μαρία Παπανδρέου, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Πατρών: "*Εργαλεία συγκρότησης της έννοιας του μήκους: διδακτικές προτάσεις για τη διδασκαλία της έννοιας του μήκους στο νηπιαγωγείο*", σελ. 249-257.

Μάριος Πουρκός, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "*Οπτική αντίληψη και εικόνες: ο ρόλος τους στην αγωγή και την ανάπτυξη των παιδιών*", σελ. 258-268.

Απόστολος Σωτηρίου, Υποψήφιος Διδάκτωρ Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **Μαρία Ζαφειροπούλου**, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: "*Σχέσεις μεταξύ της αυτοαντίληψης των μαθητών και της ανατροφοδότησης που αντλούν από το δάσκαλό τους*", σελ. 269-277.

2. Συναισθηματική Ανάπτυξη

Μαρία Ζαφειροπούλου, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **Πηνελόπη-Αλεξία Αβαγιανού**, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **Μαρία Παναγιωτίδου**, Νηπιαγωγός: "*Σχέση μητέρας-παιδιού και ο ρόλος της στη συμπεριφορά και την προσαρμογή του παιδιού στο νηπιαγωγείο*", σελ. 279-290.

Αικατερίνη Κορακάκη, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "*Η ικανότητα των παιδιών να αποκρύπτουν τα πραγματικά τους συναισθήματα*", σελ. 291-299.

Αικατερίνα Κορνηλάκη, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "*Παράγοντες που επηρεάζουν τη βίωση της ντροπής και της υπερηφάνειας στα παιδιά: μια εξελικτική προσέγγιση*", σελ. 300-311.

Αικατερίνα Κορνηλάκη, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - Γρηγόρης Χλουβεράκης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Ευστρατία Καραγρηγορίου**, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "*Η κατανόηση συναισθημάτων στο πλαίσιο της θεωρίας του νου: η επίδραση της πειραματικής διαδικασίας*", σελ. 312-318.

Αικατερίνα Κορνηλάκη, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Γρηγόρης Χλουβεράκης**, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Παγόνα Κωστοπούλου**, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "*Διαπολιτισμικές διαφορές στις προσδοκίες των μητέρων όσον αφορά την ανάπτυξη των παιδιών τους: μια μετα-ανάλυση*", σελ. 319-328.

Ηλίας Κουρκούτας, Διδάσκων με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "*Οικογενειακή δυναμική και διαταραχές συμπεριφοράς στην προ- και σχολική ηλικία*", σελ. 329-339.

Ζαΐρα Παπαληγούρα, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Τ.Ψ. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Παναγιώτα Βορριά**, Επίκουρος Καθηγήτρια Τ.Ψ. του Αριστοτέλειου Π.Θ.: *"Η σχέση των υιοθετημένων παιδιών με την παιδαγωγό"*, σελ. 340-345.

Αγγελική Χριστοδουλάρα, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Η φίλια στα παιδιά προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 346-356.

3. Κοινωνική Ανάπτυξη

Γιώργος Αραβανής, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Ευαγγελία Αραβανή**, Φιλολόγος: *"Προσχολική ηλικία και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού"*, σελ. 357-361.

Κωνσταντίνος Κορώσης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Η μετάβαση του παιδιού από το μικρόκοσμο της οικογένειας στην πολυπρόσωπη κοινωνία του νηπιαγωγείου"*, σελ. 362-368.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Παναγιώτης Διαμαντόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Οι διδακτικές αρχές ως διδακτικός και μεθοδολογικός παράγοντας διαμόρφωσης της διδασκαλίας"*, σελ. 371-379.

Αλεξάνδρα Κουλουμπαρίτση, Σχολική Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης: *"Οι εννοιολογικοί χάρτες και η σειροθέτηση εικόνων ως εργαλεία για την παραγωγή αφηγηματικών κειμένων από αλλόγλωσσους μαθητές"*, σελ. 380-389.

Σπύρος Κρίβας, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών: *"Το "υφαντό των διηγήσεων": ένα μοντέλο-εργαλείο με χρήση συμβολικών, αλληγορικών λέξεων και φράσεων (metaphors) στη συμβουλευτική παρέμβαση με παιδιά"*, σελ. 390-397.

Κατερίνα Μιχαλοπούλου, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: *"Σύνθεση μιας ιστορίας υπό μορφή εικόνων από παιδιά προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 398-405.

Κωνσταντίνος Μπασέτας, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Η "εποπτικότητα" της εποπτικής διδασκαλίας: μια προσπάθεια διερεύνησης της αποτελεσματικότητας της εικόνας κατά την παρουσίαση των αντικειμένων διδασκαλίας μέσα από τα βιβλία, στο παράδειγμα των μαθηματικών των πρώτων τάξεων του δημοτικού"*, σελ. 406-417.

Βασίλειος Οικονομίδης, Νηπιαγωγός - Υποψήφιος Διδάκτωρ Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Η γωνιά της λαϊκής παράδοσης στο νηπιαγωγείο: απόψεις των νηπιαγωγών και μεθοδολογικοί προβληματισμοί"*, σελ. 418-436.

Σπύρος Πανταζής, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - **Μαρία Σακελλαρίου**, Εκπαιδευτικός: *"Μια πρόταση περιβαλλοντικής αγωγής στο νηπιαγωγείο"*, σελ. 437-447.

Φαίνη Σιδηροπούλου, Καθηγήτρια Εφαρμ. Τ.Ε.Ι. Αθήνας - **Φωτεινή Βέλλιου**, Βρεφονηπιαγωγός - **Μαρία Μπιρλή**, Βρεφονηπιαγωγός: *"Παιδαγωγικές προεκτάσεις μέσα από τα ημερήσια ψυχοπαιδαγωγικά προγράμματα"*, σελ. 448-457.

Μένη Τσίγκρα, Νηπιαγωγός: *"Η παιδαγωγική του νηπιαγωγείου στο αναλυτικό πρόγραμμα και η διαχείρισή της στην καθημερινή εκπαιδευτική πρακτική"*, σελ. 458-465.

Μαρία-Ζωή Φουντοπούλου, Λέκτορας Τ.Ι.Ι.Γ. Πανεπιστημίου Αθηνών: *"Από τη μάθηση στη διδασκαλία: το παράδειγμα της διδακτικής αξιοποίησης των αρχών της συνειρμικής ψυχολογίας στο πλαίσιο της διδασκαλίας της ισπανικής ως ξένης γλώσσας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 466-474.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Παναγιώτης Γεωργούσης, Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Η αξιολόγηση του μαθητή με βάση το Φάκελο Υλικού (Portfolio Assessment): μια σύγχρονη τάση στην εκπαιδευτική αξιολόγηση"*, σελ. 477-483.

Αντώνιος Δανασσής-Αφεντάκης, Καθηγητής Φ.Π.Ψ. Πανεπιστημίου Αθηνών - **Λαυρέντιος Δελλασούδας**, Αναπληρωτής Καθηγητής Φ.Π.Ψ. Πανεπιστημίου Αθηνών: *"Ηλικία έναρξης σχολικού βίου και σχολική επίδοση"*, σελ. 484-503.

Γεώργιος Μανωλίτσης, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Εντοπισμός από νηπιαγωγούς παιδιών με αναπτυξιακά προβλήματα"*, σελ. 504-513.

Ηλίας Μετοχιανάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Διδακτικές ασκήσεις του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Κρήτης (Επίπεδο Ι)"*, σελ. 514-522.

Σοφία Νικολιδάκη, Νηπιαγωγός: "Οι επιδόσεις των νηπίων σε τεστ δημιουργικότητας σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους", σελ. 523-533.

Αναστασία Παμουκτσόγλου, Πάρεδρος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου: "Η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ο Σχολικός Σύμβουλος", σελ. 534-542.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Βασίλης Κόμης, Λέκτορας Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Πατρών - **Καλλιόπη Ζαχαροπούλου**, Νηπιαγωγός: "Παραστάσεις των παιδιών προσχολικής ηλικίας για τους υπολογιστές: ο ρόλος του φύλου, της ηλικίας και της χρήσης υπολογιστή", σελ. 549-557.

Δημήτριος Κούρτης, Διδάσκων με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "Νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση της πρώτης σχολικής και προσχολικής ηλικίας: στάσεις στο γερμανικό χώρο", σελ. 558-563.

Μ. Παπαδοπούλου-Φαρμάκη, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **J. McLeod**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Saskatchewan Καναδά - **Μ. Ζαφειροπούλου**, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: "Αξιολόγηση αναγνωστικών δεξιοτήτων με τη χρήση Η/Υ", σελ. 564-571.

Αικατερίνη Σεντελέ, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - Ροζίτα Τσώνη, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - **Τζένη Παγγέ**, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: "Η περίληψη, η συνεργατική μελέτη και ο συλλογισμός με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή ως εκπαιδευτικού εργαλείου", σελ. 572-576.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Διαμάντη Αναγνωστοπούλου, Επίκουρος Καθηγήτρια Τα.Ε.Π.Α.Ε. Πανεπιστημίου Αιγαίου: "Ο καθρέφτης των παραμυθιών και οι αντανάκλασεις του κατά την αναγνωστική διαδικασία μέσα στην εκπαιδευτική πράξη", σελ. 579-585.

Ιωάννης Βασιλαράκης, Επίκουρος Καθηγητής του Δημοκρίτειου Π.Θ.: "Το τριγωνικό αφηγηματικό σύμβολο στο προφορικό και γραπτό παραμύθι: σημειολογικές παρατηρήσεις", σελ. 586-590.

Εύη Βογιατζάκη, Φιλολόγος: "Ανατροπές και διακομώδηση (comic relief) στο κείμενο των παραμυθιών: η κοκκινোসκουφίτσα", σελ. 591-596.

Μπάμπης Δερμιτζάκης, Φιλολόγος: "Οικολογία και παιδική λογοτεχνία: μια περίπτωση πρόσληψης", σελ. 597-602.

Ανδρέας Καρακίτσιος, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε. του Αριστοτέλειου Π.Θ.: "Σύγχρονα ποιητικά μοντέλα: η περίπτωση του ηχορυθμικού ή άλογου μοντέλου", σελ. 603-609.

Βενετία Μπαλτά, Φιλολόγος Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης: "Το θέμα της μετανάστευσης σε κείμενα της παιδικής λογοτεχνίας", σελ. 610-618.

Βάσω Οικονομοπούλου, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών: "Ο 'Άλλος κόσμος': η φαντασία σε λογοτεχνικά βιβλία για παιδιά προσχολικής ηλικίας", 619-625.

Ιωάννα Παπαβασιλείου-Χαραλαμπίκη, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "Κοινωνικά και οικολογικά μηνύματα στην παιδική ποίηση της πρώτης εικοσαετίας του εικοστού αιώνα", σελ. 626-631.

Ευτυχία Φιωτάκη, Νηπιαγωγός: "Παιδαγωγικές παρατηρήσεις και προεκτάσεις με αφορμή δύο παραμύθια: τη Χιονάτη και τη Σταχτοπούτα", σελ. 632-639.

Ανδρέας Φουντουλάκης, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "Αντικατοπτριζόμενα επεισόδια στον Καραγκιόζη και στο νεοελληνικό λαϊκό παραμύθι", σελ. 640-655.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βασίλειος Μπόκολας, Μεταπτυχιακός φοιτητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "Όψεις από την ιστορία της παιδικής ηλικίας στην Κρήτη της ελληνιστικής περιόδου: μια ερμηνευτική προσέγγιση με βάση τα τεκμήρια", σελ. 659-674.

Φ. Σιδηροπούλου, Καθηγήτρια Εφαρμ. Τ.Ε.Ι. Αθήνας - **Μ. Σχίζα**, Βρεφονηπιαγωγός - **Α. Τσιμπάνη**, Βρεφονηπιαγωγός: "Η αναφορά της προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας στον ημερήσιο Τύπο", σελ. 675-683.

Κυριάκος Σταυριανός, Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: "Το νήπιο και η νηπιότητα κατά τους Πατέρες της Εκκλησίας", σελ. 684-693.

Άννα Στραταριδάκη, Επίκουρος Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Τα μικρά παιδιά σε αρχαία ελληνικά επιτύμβια επιγράμματα και επιγραφές"*, σελ. 694-705.

Γιάννης Τζαβάρας, Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Αληθινά και ψευδή παραμύθια κατά τον Πλάτωνα"*, σελ. 706-709.

Σοφία Χατζηστεφανίδου, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Τα κελύφη προστασίας της παιδικότητας σε κίνδυνο; Ιστορική μελέτη και προοπτικές του ρόλου της οικογένειας και του σχολείου στον κόσμο του παιδιού"*, σελ. 710-721.

ΕΝΟΤΗΤΑ Η: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Άννα Ατσαλή, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Η εκδήλωση παρεκκλίνουσας - παραβατικής συμπεριφοράς στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και η αντιμετώπισή της"*, σελ. 725-732.

Αναστασία Βλάχου, Λέκτορας Π.Τ.Ε.Α. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: *"Εκπαιδευτικά προγράμματα και πρόωπη παρέμβαση για την προώθηση της ένταξης των παιδιών με "ειδικές ανάγκες"*, σελ. 733-741.

Παναγιώτης Διαμαντόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Το φαινόμενο της αριστεροχειρίας στο στάδιο της προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας"*, σελ. 742-752.

Ηλιάννα Μαγιάτη, Υποψήφια Διδάκτωρ St. George's Hospital Med. School - **Patricia Howlin**, Καθηγήτρια St. George's Hospital Med. School: *"Πρόωπη παρέμβαση για παιδιά με αυτισμό"*, σελ. 753-764.

Αναστάσιος Ματσόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Διεπιστημονικό μοντέλο διάγνωσης για παιδιά προσχολικής ηλικίας βασισμένο στο παιχνίδι: μια νέα στρατηγική"*, σελ. 765-772.

Κωνσταντίνος Μιχαηλίδης, Διδάσκων με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Ε.Α. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: *"Στρατηγικές παρέμβασης για τη σχολική ένταξη των παιδιών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, μέσα από τα αναπαραστασιακά πεδία των ομάδων εμπλοκής: κοινωνιοψυχολογική προσέγγιση στην πρωτοσχολική ηλικία"*, σελ. 773-779.

Μάριος Πουρκός, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Κατερίνα Δασκαλάκη**, Ψυχολόγος: *"Εμπειρίες, αντιλήψεις και συμπεριφορές των νηπιαγωγών και των νηπίων αναφορικά με την ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση της ετερότητας αυτιστικού παιδιού από την συνεργασία και τη συμμετοχή του στην ομάδα"*, σελ. 780-795.

Αναστασία-Βαλεντίνη Ρήγα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης - **Ρόμπερτ Μέλλον**, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ψ. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Δημήτρης Παναγιωτακόπουλος**, Υποψήφιος Διδάκτωρ Τ.Ψ. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"ERGOTEST HELLAS: τεστ αξιολόγηση βασισμένο στο παιχνίδι για άτομα με νοητική υστέρηση"*, σελ. 796-805.

Λάμπρος Σταύρου, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: *"Μελέτη των γονεϊκών εικόνων διαμέσου των προβολικών δοκιμασιών Rorschach, C.A.T. Και DüSS στο παιδί ηλικίας 7-12 ετών με παραβατικούς γονείς"*, σελ. 806-813.

Λάμπρος Σταύρου, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - **Βικτωρία Ζακοπούλου**, Ερευνήτρια ΕΡ.Ε.Θ.Α. Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: *"Οι δυσλειτουργίες φωνολογικής αντίληψης ως παράγοντας πρόωμης εκδήλωσης τάσεων προς εμφάνιση συμπτωμάτων δυσλεξικής συμπεριφοράς κατά την προσχολική ηλικία"*, σελ. 814-821.

ΕΝΟΤΗΤΑ Θ: ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γκρατσιέλλα-Φωτεινή Καστελλάνου, Ε.Ε.Π. του Τ.Γ.Γ.Λ. του Αριστοτέλειου Π.Θ.: *"Πολυπολιτισμική αγωγή, λογοτεχνία και εικόνα"*, σελ. 825-830.

Ευαγγελία Λεζέ, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Τμήμα Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Η διαπολιτισμική διάσταση στο πρόγραμμα των σχολείων προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης"*, σελ. 831-841.

Μαρία Μπεζιρτζόγλου, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Πανεπιστημίου Bath: *"Προσχολική εκπαίδευση και πολιτισμική αφομοίωση παιδιών διαφόρων εθνικοτήτων"*, σελ. 842-848.

Μαρία Σφυρόερα, Λέκτορας Π.Τ.Ν. του Δημοκρίτειου Π.Θ. - Νικολέττα Παπαδοπούλου: *"Στρατηγικές εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας από μουσουλμανόπαιδες προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 849-859.

Κωνσταντίνος Τσιούμης, Επίκουρος Καθηγητής του Αριστοτέλειου Π.Θ. - **Φωτεινή Κελεμπέκα**, Νηπιαγωγός: *"Μουσουλμάνοι μειονοτικοί μαθητές σε τάξεις ελληνικών νηπιαγωγείων: η κατάσταση και τα προβλήματα στο χώρο της Θεσσαλονίκης"*, σελ. 860-867.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ι: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Μιχαήλ Λαγουδάκης, Νηπιαγωγός - **Βασιλική Έλενα Λαγουδάκη**, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Ολοήμερο νηπιαγωγείο: πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα"*, σελ. 871-881.

Νεκταρία Λιοδάκη, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Αξιολόγηση εκπαιδευτικής πολιτικής - Το παράδειγμα της Βρετανίας: επιδράσεις της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης στην Αγγλία και Ουαλία (1988 Education Reform Act) στην παιδαγωγική και την ποιότητα μάθησης. Κριτική ανάλυση ερευνητικών δεδομένων"*, σελ. 882-890.

Θεοδοσία Μιχελάκη, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Ο ρόλος των ομάδων πίεσης στη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής: το παράδειγμα της ελληνικής εκπαιδευτικής πολιτικής στα παιδιά των Ελλήνων μεταναστών στην ΟΔΓ (1975-85)"*, σελ. 891-897.

Αναστάσιος Μιχόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Οι θεμελιακές βάσεις της σχολικής σχέσης"*, σελ. 898-905.

Νικόλαος Ουδατζής, Υποψήφιος Διδάκτωρ Φ.Σ. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Η διαδικασία πρόσβασης στην Α/βάθμια εκπαίδευση (1974-1985): πεδίο ελέγχου και αναζήτησης της διασύνδεσης εκπαιδευτικής πολιτικής και ιδεολογικο-πολιτικών βάσεων και προβολών"*, σελ. 906-913.

Κωστής Τσιούμης, Επίκουρος Καθηγητής του Αριστοτέλειου Π.Θ.: *"Θεσμοί προσχολικής εκπαίδευσης και κοινωνικής πρόνοιας και ξενόφωνοι πληθυσμοί στη μεταπολεμική Ελλάδα"*, σελ. 914-920.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΑ: ΜΟΥΣΙΚΗ - ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ - ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Δημήτρης Γουλιμάρης, Λέκτορας του Δημοκρίτειου Π.Θ. - **Αντώνης Καμπάς**, Λέκτορας Τ.Ε.Φ.Α.Α. του Δημοκρίτειου Π.Θ.: *"Η οργάνωση ενός προγράμματος κινητικής και ρυθμικής προπαρασκευής για τους ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς σε παιδιά προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 923-928.

Μαρίνα Ζορμπαλά-Σωτηροπούλου, Μουσικοπαιδαγωγός: *"Η αξιοποίηση του ήχου και της μουσικής στη διδακτική διαδικασία του νηπιαγωγείου και του δημοτικού σχολείου"*, σελ. 929-934.

Α. Καμπάς, Λέκτορας Τ.Ε.Φ.Α.Α. του Δημοκρίτειου Π.Θ. - **Ν. Αγγελούσης**, Λέκτορας του Δημοκρίτειου Π.Θ. - **Ε. Προβιαδάκη**, Υποψήφια Διδάκτωρ Τ.Ε.Φ.Α.Α. του Δημοκρίτειου Π.Θ. - **Δ. Κελαράκη**, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Τ.Ε.Φ.Α.Α. του Δημοκρίτειου Π.Θ.: *"Πιλοτικές μετρήσεις με το Έργαλείο Αξιολόγησης της Κινητικής Ικανότητας για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας - Κομοτηνής" (Komotini-MATPC)"*, σελ. 935-940.

Ιορδάνης Παμουκτσόγλου, Κοινωνιολόγος-Μουσικός-Μεταπτ. Φοιτητής Πανεπιστημίου Λονδίνου: *"Μαθαίνοντας μουσική με ευχάριστο τρόπο"*, σελ. 941-950.

Μαρίνα Παυλίδου, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Δ.Ε. του Δημοκρίτειου Π.Θ.: *"Δημιουργικά παιδιά - προβληματικά παιδιά; Η ενίσχυση της δημιουργικότητας μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος της αισθητικής αγωγής (εικαστικά): μέθοδοι υποστήριξης"*, σελ. 951-964.

Μάριος Πουρκός, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Προσεγγίζοντας την ποιητική και τον πολιτισμό του σκεπτόμενου σώματος: προς μια εναλλακτική ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση"*, σελ. 965-975.

Λάμπρος Σταύρου, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - **Ζωή Καραμπατζάκη**, Ερευνήτρια: *"Ψυχοπαιδαγωγικές δοκιμασίες ανίχνευσης της αναπτυξιακής διαταραχής συντονισμού των κινήσεων σε παιδιά ηλικίας 4-8 ετών"*, σελ. 976-983.

Πέτρος Τζανάκης, Δάσκαλος-Μουσικοπαιδαγωγός - **Αντώνης Αϊλαμάκης**, Σχολικός Σύμβουλος: *"Η μουσική αγωγή ως μέσο ανάπτυξης του παιδιού μέσα από την αναλυτικοσυνθετική προσέγγιση της μουσικής και της γλώσσας"*, σελ. 984-992.

Καλλιόπη Τρούλη, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Μιχάλης Βάμβουκας**, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης: *"Επιδράσεις της πλευρικής κυριαρχίας στη γραφοκινητική δραστηριότητα του νηπίου"*, σελ. 993-1005.

Καλλιόπη Τρούλη, Διδάσκουσα με Π.Δ. 407/80 στο Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Ιωάννα Ιωαννίδου**, Ε.Ε.ΔΙ.Π. στο Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Β. Βερνάρδου**, Ε.Ε.ΔΙ.Π. στο Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης - **Σ. Δημητριάδου**, Καθηγήτρια Μέσης Εκπαίδευσης: *"Ο Γυπαετός και εμείς: συνεργατικό εργαστηριακό μάθημα"*, σελ. 1006-1011.

